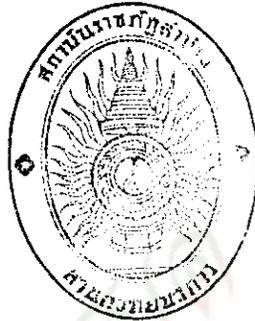

17 ส.ค. 2549

สภาพปัญหาการจัดการศึกษาแผนกธรรมสำนักเรียนขนาดเล็ก
จังหวัดลำพูน

พระมหาจารย์วิษณุ วิจิตตสนฺโต (ไร่ยสอง)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

กุมภาพันธ์ 2549

ISBN 974-9912-53-5

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

คณะกรรมการที่ปรึกษา และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ พิจารณาแล้วเห็นสมควรให้
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

คณะกรรมการที่ปรึกษา

..... ประธานกรรมการที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมาน พูแสง)

..... กรรมการที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธีรเกียรติ เวลาคี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(ดร.สุรพล บัวพิมพ์)

..... กรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมาน พูแสง)

..... กรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธีรเกียรติ เวลาคี)

..... กรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(นายสุรชัย ขยัน)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

..... ประธานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เล็ก แสงมีอานภาพ)

๑๖ / ๓๓ / ๖๓

เลขทะเบียน	R 00000000 6451
เล่มที่	วช - ฉบับที่ 1
เลขหมู่	371.07
เข้าวันที่	พ 171 ส
	11 / เม.ย. / 49.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ด้วยคำแนะนำและการให้คำปรึกษาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมาน พุแสง ประธานกรรมการที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธีรเกียรติ เวลาดี กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ท่านได้กรุณาให้คำแนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอเจริญพรขอบคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ พระปิฎกคุณาภรณ์ พระครูสิริสุตาทิมณฑ์ พระครูสิริสุตานุยุต พระครูสมุห์วิสันต์ กนตสีโล และขอเจริญพรขอบคุณ คุณโยม สุรชัย ขยัน ผู้เชี่ยวชาญที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาคำแนะนำการจัดสร้างเครื่องมือการวิจัยให้มีความสมบูรณ์

ขอนมัสการขอบคุณผู้บริหารและครูผู้สอนแผนกธรรม สำนักเรียนทุกรูปที่กรุณาตอบแบบสอบถามและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร คณะครู เพื่อนสหธรรมิก โยมพ่อโย โยมแม่สวย ไชยสอง และคณะศรัทธาวิศุปลูกทุกท่าน ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความหวังโย ให้กำลังใจ ช่วยเหลือสนับสนุนด้วยดีตลอดมา คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบบูชาไว้แก่พระคุณบิดามารดา ตลอดจนบูรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

พระมหาภรณ์ชัยวิชญ์ วิจิตตสนโต (ไชยสอง)

หัวข้อวิทยานิพนธ์ :	สภาพปัญหาการจัดการศึกษาแผนกธรรม สำนักเรียนขนาดเล็ก จังหวัดลำพูน		
ผู้วิจัย :	พระมหากรัณย์วิชญ์ วิจิตตสนฺโต (ไชยสอง)		
ครุศาสตรมหาบัณฑิต :	สาขาการบริหารการศึกษา		
คณะกรรมการที่ปรึกษา :	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมาน พุแสง	ประธานกรรมการ	
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธีรเกียรติ เวลาคี	กรรมการ	

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจัดการศึกษาแผนกธรรมและ
แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาแผนกธรรม สำนักเรียนขนาดเล็ก จังหวัดลำพูน ประชากร
ที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนแผนกธรรม สำนักเรียนขนาดเล็ก จังหวัดลำพูน
จำนวน 257 รูป เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ ค่าร้อยละ
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความถี่

ผลการวิจัยพบว่า ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนแผนกธรรมมีความเห็นว่า การจัดการศึกษา
แผนกธรรม มีปัญหาในระดับมาก ทั้งโดยรวมและแต่ละงาน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหา
น้อย คือ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคคล และงานบริหารทั่วไป

สภาพปัญหาการจัดการศึกษาแผนกธรรม สำนักเรียนขนาดเล็ก จังหวัดลำพูน คือ
ขาดกระบวนการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง ขาดความรู้และทักษะในการสอนและมีจำนวนไม่เพียงพอ
ขาดขวัญกำลังใจ ขาดแคลนงบประมาณในการจัดการศึกษา ผู้บริหารไม่ใส่ใจในการพัฒนาคุณภาพ
การศึกษา

แนวทางการแก้ไขปัญหาคือ ควรมีการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง สนับสนุนให้มีจำนวนครู
และงบประมาณเพียงพอต่อการจัดการศึกษา คณะสงฆ์ในระดับต่าง ๆ ควรใส่ใจในคุณภาพการจั
การศึกษามากกว่าปัจจุบัน และควรมีการฝึกอบรมผู้บริหารให้มีความรู้ความสามารถในการบริหาร
การศึกษาให้มีคุณภาพ

Thesis Title : The Problem of Dhamma Study Stream Operation
in Small Learning - Sites Lamphun Province

Author : Pramaha Karunwich Wijittasanto (Chaisong)

Master of Education : Educational Administration

Thesis Committee : Asst. Prof. Dr.Sman Foosang Chairman
Asst. Prof. Teerakiat Weladee Member

Abstract

In this research, to study problem factors affecting administration of Dhamma division and to find solutions were two main objectives. The population included 257 administrator and teacher monks in Small Learning - Sites, Lamphun province. When the data were obtained, they were analyzed by percentage, means, standard deviation and frequency.

The results of the research revealed the opinions on the problems of four main administration jobs : academic, budget, personnel, and general affairs at a high level.

Problem factors affecting administration of Dhamma division in Small Learning - Sites were the lack of continuous teacher development process; disqualified teachers; shortage of professional human resources; low morale and motivation; limited budget allocation for educational management; and administrators' indifference of educational quality development.

Solutions to the problems could be focused on consistency of teacher development; provision of qualified teachers and budget for qualitatively educational administration; intensive attention from all the involved monks; management of knowledge and skill training for administrators' higher performance.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1	บทนำ
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา..... 1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย..... 3
	ความสำคัญของการวิจัย..... 3
	ขอบเขตของการวิจัย..... 3
	นิยามศัพท์เฉพาะ..... 4
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
	ความเป็นมาของการจัดการศึกษาของสงฆ์ในประเทศไทย..... 6
	ความเป็นมาของการศึกษาพระปริยัติธรรมในประเทศไทย..... 18
	หลักสูตรการศึกษาพระปริยัติธรรม..... 22
	สภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการศึกษาแผนกธรรมสำนักเรียนขนาดเล็ก จังหวัดลำพูน..... 29
	ภารกิจของสำนักเรียนในการจัดการศึกษา..... 29
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 39
3	วิธีดำเนินการวิจัย
	ประชากร..... 43
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 46
	ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ..... 46
	การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 47
	การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์..... 47

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 48
ตอนที่ 1	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม..... 49
ตอนที่ 2	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการศึกษา แผนกธรรม สำนักเรียนขนาดเล็ก จังหวัดลำพูน 52
ตอนที่ 3	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการศึกษา แผนกธรรม สำนักเรียนขนาดเล็ก จังหวัดลำพูน จำแนกตามความคิดเห็น ของผู้บริหารและครูผู้สอน 62
ตอนที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไข ปัญหาการจัดการศึกษาแผนกธรรม สำนักเรียนขนาดเล็ก จังหวัดลำพูน จากแบบสอบถามปลายเปิด..... 73
5	สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ
	สรุปผลการวิจัย..... 76
	อภิปรายผล..... 80
	ข้อเสนอแนะ..... 83
	บรรณานุกรม..... 84
	ภาคผนวก
	รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ..... 90
	หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย..... 91
	หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล..... 92
	แบบสอบถาม..... 93
	ประวัติย่อของผู้วิจัย..... 103

บัญชีตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนประชากร.....	44
2 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม.....	49
3 สภาพปัญหาการจัดการศึกษา ในงานวิชาการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน.....	52
4 สภาพปัญหาการจัดการศึกษา ในงานงบประมาณ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน.....	55
5 สภาพปัญหาการจัดการศึกษาในงานบุคคล ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและ ครูผู้สอน.....	57
6 สภาพปัญหาการจัดการศึกษาในงานบริหารทั่วไป ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน.....	59
7 สภาพปัญหาการจัดการศึกษาโดยรวมใน 4 งานตามความคิดเห็นของผู้บริหารและ ครูผู้สอน.....	61
8 สภาพปัญหาการจัดการศึกษาในงานวิชาการ จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน.....	62
9 สภาพปัญหาการจัดการศึกษาในงานงบประมาณ จำแนกตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครูผู้สอน.....	66
10 สภาพปัญหาการจัดการศึกษาในงานบุคคล จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน.....	68
11 สภาพปัญหาการจัดการศึกษาในงานบริหารทั่วไป จำแนกตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครูผู้สอน.....	70
12 สภาพปัญหาการจัดการศึกษาโดยรวมใน 4 งานจำแนกตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครูผู้สอน.....	72

บัญชีแผนภูมิประกอบ

แผนภูมิที่		หน้า
1	แสดงโครงสร้างการบริหารงานการศึกษาแผนกธรรม.....	15
2	แสดงโครงสร้างการบริหารงานสำนักเรียน.....	17

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
 ภาควิชาคณิตศาสตร์